Kernpunten ESG-beleid Pensioenfonds TNO

Missie

De missie van Stichting Pensioenfonds TNO (Hierna: 'Pensioenfonds TNO' of 'het pensioenfonds') is het uitvoeren van de pensioenregeling op een correcte, evenwichtige, maatschappelijk verantwoorde en efficiënte wijze voor alle (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en aangesloten werkgevers.

De maatschappelijke rol van het fonds komt tot uitdrukking in het beleid voor maatschappelijk verantwoord beleggen, het ESG-beleid. Pensioenfonds TNO heeft de overtuiging dat het fonds via het beleggingsbeleid impact heeft op de ontwikkelingen in de samenleving. Het pensioenfonds wil daaraan een positieve bijdrage leveren, voor zowel voor de huidige als toekomstige generaties.

Het ESG-beleid is niet op zichzelf staand, maar wordt gevormd door het geheel aan kaders en wet- en regelgeving op beleggings- en ESG-gebied.

Overtuigingen

Het eerste uitgangspunt is het algemene Strategische Beleggingskader zoals dat voor het pensioenfonds is opgeteld. Dit kader geeft weer op basis van welke overtuigingen, principes en uitgangspunten het pensioenfonds belegt.
Er zijn in het Strategisch Beleggingskader tien beleggingsovertuigingen geformuleerd. Hiervan hebben er twee direct een koppeling met maatschappelijk verantwoord beleggen:

- Realisatie van de langetermijnambitie vereist een goede balans tussen verwacht rendement, risico, kosten en maatschappelijke impact.
- Verantwoord beleggen draagt bij aan de langetermijndoelstellingen van het fonds. Door verantwoord te beleggen, draagt het fonds ook bij aan een leefbare en duurzame wereld. Als uitvloeisel hiervan worden de voorwaarden geschapen voor de (toekomstige) maatschappelijke acceptatie van het fonds.

We erkennen dat klimaatverandering risico's met zich meebrengt en we realiseren ons dat een goed pensioen meer waard is in een leefbare wereld. In het beleggingsbeleid willen we deze balans vinden. Het pensioenfonds heeft daarom in het verlengde van de beleggingsovertuigingen ook een klimaatdoelstelling vastgesteld:

Pensioenfonds TNO streeft naar een net zero beleggingsportefeuille, te bereiken in 2050.

Wettelijke kaders

Pensioenfonds TNO moet rekening houden met de huidige wet- en regelgeving op (inter-) nationaal niveau. De Nederlandsche Bank vaardigt hiervoor regels en richtlijnen uit, die gebaseerd zijn op zowel Europese- als Nederlandse wet- en regelgeving.
Daarnaast sluiten we aan bij internationale standaarden en toonaangevende instellingen. We verwachten van bedrijven dat ze handelen in lijn met relevante (inter-) nationale standaarden en wet- en regelgeving.

Pensioenfonds TNO onderschrijft onder andere:

- het Klimaatakkoord van Parijs;
- de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen;
- de United Nations Guiding Principles for Business and Human Rights (UNGP's);
- de United Nations Global Compact (UNGC);
- de Principles for Responsible Investment (PRI);
- het Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework.

Draagvlak deelnemers

We willen dat ons duurzaam beleggingsbeleid aansluit bij wat deelnemers belangrijk vinden. Periodiek houden we daarom een deelnemersonderzoek over Maatschappelijk Verantwoord Beleggen om te begrijpen wat onze deelnemers belangrijke duurzame thema's vinden en wat ze van Pensioenfonds TNO verwachten op het terrein van duurzaam en verantwoord beleggen. De uitkomsten uit dit onderzoek gebruiken we om ons ESG-beleid verder aan te scherpen en het biedt aanknopingspunten om de beleggingsportefeuille in lijn te brengen met de voorkeuren van de deelnemers. Het pensioenfonds heeft in het eerste kwartaal van 2026 een deelnemersonderzoek gehouden. De resultaten vormen samen met de wettelijke en interne kaders de basis voor het ESG-beleid van het pensioenfonds.

Twee hoofdthema's

In het ESG-beleid hebben we twee hoofdthema's geïdentificeerd:

- Een duurzame samenleving
- Een leefbare samenleving

Binnen de subthema's hebben we beleidsdoelstellingen gedefinieerd, waaraan we een KPI hebben gekoppeld, om de voortgang te kunnen monitoren.

Pensioenfonds TNO wil bijdragen aan een samenleving die bestand is tegen het veranderende klimaat, met een duurzame leefomgeving, met duurzame energie en een duurzame industrie. Het thema *'Een duurzame samenleving*' omvat daarom subthema's die te relateren zijn aan het klimaat, waaronder ook energietransitie en biodiversiteit.

Pensioenfonds TNO wil ook bijdragen aan een gezonde samenleving, waar innovatieve oplossingen nodig zijn, met een nieuwe kijk op gezondheid en gezondheidszorg. We willen beschermen wat ons dierbaar is en zorgen dat mensen in vrijheid en veiligheid kunnen samenleven. Het thema *'Een leefbare samenleving*' omvat daarom subthema's die te relateren zijn aan gezondheidszorg en welzijn, maar ook fysieke en digitale veiligheid.

Beleggingsbeleid

De gehele set aan regelgeving, overtuigingen en de daaruit volgende thema's moet vervolgens passen in het beleggingsbeleid en het beleggingskader, waarbij de pensioenambitie van Pensioenfonds TNO kan worden gerealiseerd.

De pensioenambitie en het te realiseren rendement gegeven het risico dat we als pensioenfonds aanvaardbaar vinden is leidend. Dat betekent dat we bij de uitvoering van het ESG-beleid als randvoorwaarde stellen dat er in principe geen negatief effect op de rendement/risico verhouding van de portefeuille mag zijn. Dit uitgangspunt is in het laatste deelnemersonderzoek nog een keer bevestigd.

De beleggingsportefeuille van Pensioenfonds TNO is opgebouwd uit meerdere beleggingscategorieën. Per beleggingscategorie is het in meer of minder mate mogelijk om het ESG-beleid te implementeren. Er zijn twee wegen om dit te doen.
Enerzijds door het voorkomen en verkleinen van negatieve bijdragen aan de ESG-doelstellingen van ons pensioenfonds. Dit gebeurt via uitsluiting, engagement en voting.
Impact beleggingen dragen positief bij aan de ESG-doelstellingen

Uitsluitingsbeleid

Pensioenfonds TNO wil niet beleggen in landen en bedrijven die in strijd handelen met wettelijke kaders en negatief bijdragen aan onze doelstellingen.

We sluiten landen uit waar vanuit de Europese Unie en/of de Verenigde Naties sancties zijn opgelegd. Ook sluiten we landen uit die door Freedom House, een onafhankelijke organisatie die de politieke rechten en burgerlijke vrijheden evalueert, aangemerkt worden als 'Not Free'.

Daarnaast sluiten we bedrijven uit die de internationale verdragen schenden, die we als pensioenfonds hebben onderschreven, zoals de UN Global Compact (mensen- en arbeidsrechten). Ook bedrijven die actief zijn in bepaalde sectoren sluiten we uit. We beleggen niet in bedrijven in de tabaksector, bedrijven die controversiële wapens produceren of distribueren of daar een kritische bijdrage aan leveren, bedrijven die zich bezighouden met energieopwekking uit steenkool en bedrijven die op onconventionele wijze olie en gas winnen (dat is: anders dan de methode van verticale extractie, zoals 'fracking').

De lijst met uitgesloten landen en bedrijven worden elk kwartaal opgesteld en de geselecteerde vermogensbeheerders zijn verplicht zich aan deze lijst te houden.

Impactbeleggingen

Dit zijn investeringen waarbij de intentie is om een positief en meetbare sociale en/of milieu-impact te hebben naast het financiële rendement dat gewenst is. Zij dragen positief bij aan de doelstellingen van het pensioenfonds.

Op dit moment hebben we een aantal impactbeleggingen in verschillende beleggingscategorieën in de portefeuille. Dit betreft bijvoorbeeld een aantal private equity-fondsen die beleggen in kleinere bedrijven die zich bezighouden met de ontwikkeling van nieuwe medicijnen. Verder beleggen we in de categorie vastgoed in seniorenwoningen. In de categorie bedrijfsobligaties beleggen we in obligaties die zijn uitgegeven voor een specifiek duurzaam doel op ESG-gebied.

Verantwoording

Duurzaamheid is bij Pensioenfonds TNO integraal onderdeel in het beleggingsproces. Naast beleggingsinhoudelijke overwegingen moet een belegging in de portefeuille van het Pensioenfonds voldoen aan de normen op ESG-gebied. De BeleggingsAdviesCommissie van Pensioenfonds TNO toetst en beoordeelt voor elke belegging het rendement, het risico én de ESG-aspecten. Hier ligt het ESG-beleid 2027-2029 aan ten grondslag, dat goedgekeurd is door het bestuur van het pensioenfonds.

Pensioenfonds TNO rapporteert periodiek over de duurzame ontwikkelingen in de beleggingsportefeuille in een kwartaalrapportage op de website. In het jaarverslag geven we een ook overzicht van de ontwikkelingen op duurzaam gebied.